

Villa Villekulla barnehage

Årsplan 2023-24

Velkommen	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Hva kjennetegner oss?	5
Satsningsområde 2023-24	6
Ansvar og roller	7
Organisasjonskart	8
Systematisk internkontroll	9
Mykid og hjemmeside	10
Pedagogisk virksomhet	11
Kompetansehevingsplan	12
Planlegging og vurdering	13
Dokumentasjon	14
Nyttig informasjon	15
Daglige rutiner	16
Levering, henting og sykdom	17
Samarbeid	18
Opplysningsplikt	20
Tilvenning	21
Trygghetssirkelen	22
Livsmestring	23
Overganger	24
Skolestarterne	25
Tilknytning	26
God utvikling	27

Formål og innhold	34
Det fysiske miljøet	35
Barnehagens arbeid med omsorg	36
Barnehagens arbeid med lek	38
Barnehagens arbeid med danning	42
Barnehagens arbeid med læring	43
Barnehagens arbeid med vennskap og fellesskap	44
Fagområdene	46
Kommunikasjon, språk og tekst	47
Kropp, bevegelse, mat og helse	51
Kunst, kultur og kreativitet	55
Natur, miljø og teknologi	58
Antall, rom og form	62
Etikk, religion og filosofi	65
Nærmiljø og samfunn	68

Velkommen til Villa Villekulla barnehage

Villa Villekulla barnehage er en hyggelig to-avdelings ideell, privat barnehage som startet opp i 2005. Huset vårt er estetisk inspirert av Pippi både utvendig og innvendig, og stemningen på huset bærer også preg av Pippis ånd. Vi mener at glede, mestring, lek og læring skal stå sentralt i barnehagehverdagen. Personalet jobber aktivt for å skape en god barnehagehverdag for barna, og for å få til det ønsker vi bl.a. at foreldre/foresatte kommer med konstruktive tilbakemeldinger til oss slik at vi sammen kan ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Årsplanen skal gi informasjon til foreldre, ansatte, barnehageeier, i tillegg til barnehagemyndigheten eller andre interesserte. Den inneholder bl.a. informasjon om barnehagens arbeid med de syv fagområdene, og hvordan vi jobber med omsorg, lek og læring. Videre gir planen en oversikt over barnehagens organisering, verdigrunnlag, personal- og foreldresamarbeid. Årsplanen er et samarbeidsprosjekt mellom daglig leder, assisterende leder, pedagoger, fagarbeidere og assistenter i Villa Villekulla barnehage.

Årsplanen er drøftet og godkjent av SU 22.05.23 slik det fremkommer av Barnehageloven § 2.

Nina Imsrud
Daglig leder

Telefon
917 73 983
481 20 560

Besøksadresse
Østerliveien 3
3219 Sandefjord

Postadresse
Sjuvekroken 7
3218 Sandefjord

E-post
post@villavillekulla.no

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av vårt pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehageloven § 1

Barnehagens oppgave er å støtte og ta hensyn til hvert enkelt barn, samtidig som hensynet til fellesskapet ivaretas. Vi skal sikre at barna gis et oppvekstmiljø som både gir utfordringer i forhold til funksjons- og modenhetsnivå. I Villa Villekulla barnehage tar vi bl.a. utgangspunkt i FNs barnekonvensjon, Barnehageloven, Rammeplanen og lokalgitte føringer i vårt arbeid med barna i barnehagen. Vi legger særlig vekt på art. 3, 12 og 13 i FNs barnekonvensjon (kortversjonen gjengis under):

Artikkel 3 – Barnets beste

Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

Artikkel 12 – Å si sin mening og bli hørt

Barn som er i stand til å gjøre danne seg egne synspunkter, har rett til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører det, og barnets synspunkter skal behørig vektlegges i samsvar med dets alder og modenhet.

Artikkel 13 - Få og gi informasjon

Barnet har rett til ytringsfrihet, til å søke, motta og spre informasjon og ideer av alle slag og på alle måter.

Hva kjennetegner oss? Hva er vi gode på?

- Vi møter, ser og anerkjenner hvert barn.
- Vi organiserer hverdagen til det beste for både barn og personalet.
- Vi tilrettelegger for barnas behov og jobber bevisst med inkludering.
- Vi engasjerer oss i hvert enkelt barn.
- Vi har høy kompetanse, erfaring og kunnskap om barn.
- Vi kommuniserer godt med barna.
- Vi byr på oss selv i lek og i hverdag.
- Relasjonen mellom voksne og barn er preget av glede og kjærlighet.

Barnehagens satsningsområde 2023-24

Fysisk aktivitet og helse

*Vårt mål er å bidra til å fremme at
barna skal få god fysisk og psykisk
helse*

Barnehageloven §§ 1, 42

Ansvar og roller

Alle som arbeider i barnehagen og eier, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i våre erfaringer og kompetanse.

Barnehagens eier har det overordnede ansvaret for at barnehagens drift er i samsvar med de gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7 første ledd.

Det daglige ansvaret innehar styreren, både pedagogisk, personalmessig og administrativt. Det er styreren som skal sørge for at personalet utvikler en felles forståelse for oppdraget som er gitt i barnehageloven og rammeplanen.

Pedagogisk leder er gitt ansvaret for å iverksette og lede det pedagogiske arbeidet, i tråd med godt faglig skjønn. Den pedagogiske lederen skal veilede og sørge for at barnehageloven og rammeplanen oppfylles gjennom det pedagogiske arbeidet. Den pedagogiske lederen leder arbeidet med planlegging, gjennomføring, dokumentasjon, vurdering og utvikling av arbeidet i barnegruppen eller innenfor de områdene den pedagogiske lederen er satt til å lede.

Rammeplanen kap. 2, 2017

Bemanning og organisasjonskart

Daglig leder: Nina

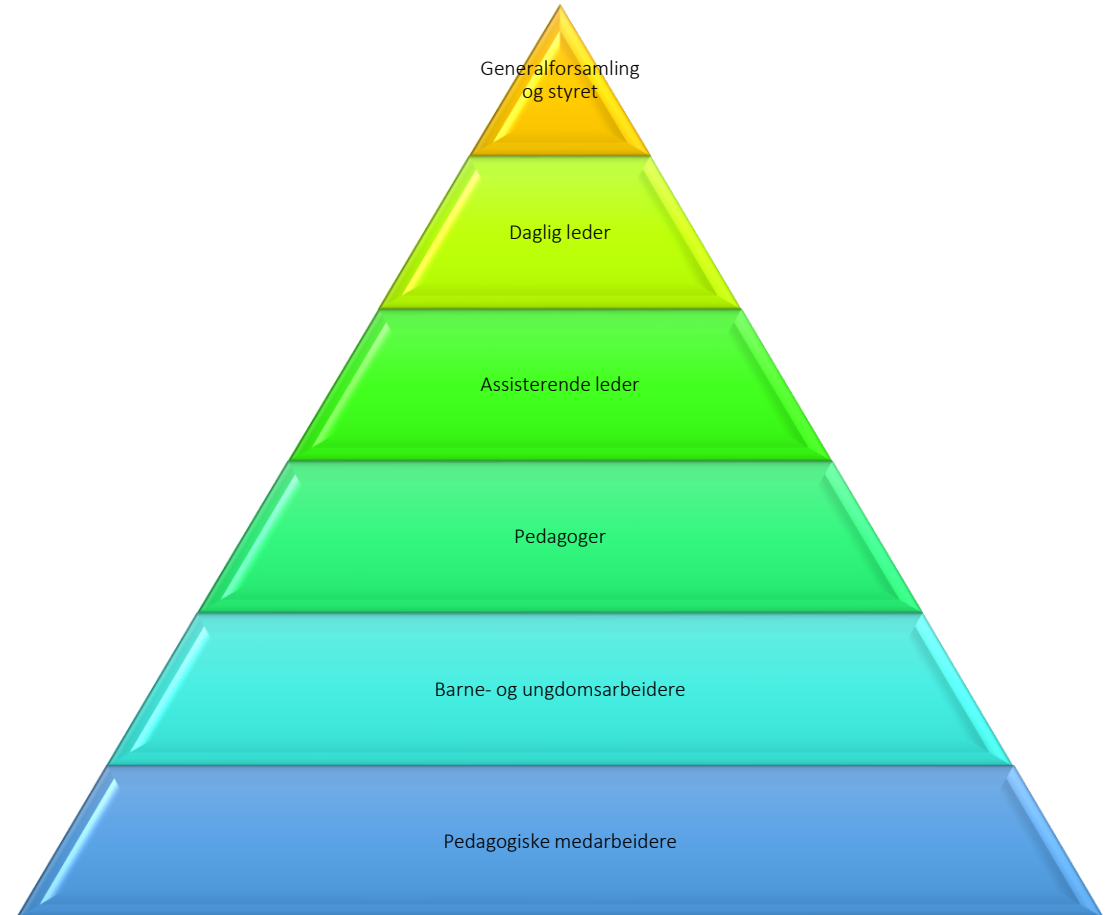
Assisterende leder: Tessa

Pedagoger: Nina, Siri, Rikke, Anette K og Sandra

Barne- og ungdomsarbeider: Tessa

Pedagogiske medarbeidere: Gintare og Anette

Vikarer: Daniel, Ivona, Rem, Maryamo, Gretha m.fl.

Systematisk internkontroll

Barnehagen har utarbeidet beskrivelse av barnehagens hovedoppgaver, mål og innhold.

Vi har utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer, skriver risikovurderinger, følger opp avvik og tiltaksplaner. Internkontrollen dokumenteres, evalueres og forbedres.

Barnehageloven § 9

Mykid og hjemmeside

MyKid:

Mykid gjør informasjon lett mellom barnehage og foresatte, så vel som mellom ansatte. Mykid har funksjoner for fremmøteregistrering, ferie og fravær, sovetider, telling av barn, dagen i dag, påmeldinger, tillatelser og beskjerer knyttet til det enkelte barn m.m.

Månedspanen er digital og kan lastes ned til foreldrenes mobile kalender. Barnehagen har full oversikt over barn og ansatte som er tilstede, samt kontaktlister på barn og ansatte.

Bilder fra barnehagehverdagen lastes opp på MyKid og deles med foresatte. Dokumentasjon av pedagogisk arbeid publiseres i form av bilder, dagen i dag og nyhetsbrev på MyKid.

Med MyKids to-veis sms-løsning og utgående e-post får barnehagen også et viktig beredskapsverktøy, og et verktøy for å nå foresatte.

Hjemmeside:

<https://www.villavillekulla.no/>

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

(Rammeplanen, kapittel 7, Kunnskapsdepartementet, 2017)

LÆRENDE ORGANISASJON

Villa Villekulla barnehage er en lærende barnehage. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Vi legger vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Noen av våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Ledermøter 1-2 g. i mnd
- Teamledermøter 2 g. i mnd
- Pedagogmøter 1 g. i mnd
- Fagmøter 1 g. i mnd
- Avdelingsmøter 2 g. i mnd
- Veiledningsmøter 1-2 g. i mnd
- Planleggingsdager 7 g. i året
- Kompetanseheving
- Samarbeid i nettverkskretsen Varden
- Samarbeid med SVGS
- m.m.

Foreløpig overordnet plan for kompetanseheving 2023-24

Det er viktig at personalet og barnehageeier tilegner seg ny kunnskap som kan gjøre barnehagen vår bedre. Vi deltar på kurs og seminarer, reflekterer over eget arbeid, vurderer og evaluerer i tråd med fagkunnskap på området. Punktene under er langt fra uttømmende, men kun en pekepinn på hva som i skrivende stund er avtalt. Flere kompetansehevingstiltak vil komme.

- Kompetanseheving og samarbeidsmøter med Sandefjord kommune, hele barnehageåret
- Kvalitetsarbeid i barnehager, høsten 2023
- Språkarbeid i barnehage, skole og SFO – med lek som inngang. 17.08.23
- Digital kompetanse i barnehagen, Siri 2023-24
- Barnehage- og skolemiljø og ledelse, USN, Nina 2023-24
- Ansattkurs, Senter mot incest og seksuelle overgrep i Vestfold, Anette L, Gintare, Anette K, Rikke og Sandra, 26.10.23
- Barnehagefaglig grunnkompetanse, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, Alle, 2023-24
- CLASS Systematisk kvalitetsarbeid i barnehager Siri og Tessa høsten 2023

Planlegging og vurdering

- Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten. (Rammeplan, kapittel 7, Kunnskapsdepartementet, 2017)
- Aktivitetene i barnehagen krever en form for planlegging, enten i forkant eller underveis. Det er viktig å evaluere arbeidet som er gjort, for å kunne gjøre forbedringer og justeringer som fører til en bedre prosess eller et ønsket resultat, neste gang det skal planlegges og gjennomføres samme, liknende eller andre aktiviteter.
- Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget. (Rp, 2017)
- Noen av våre metoder for vurdering:
 - Observasjoner
 - Refleksjoner
 - Medarbeiderundersøkelser
 - Foreldreundersøkelser
 - Foreldresamtaler
 - CLASS-observasjoner

DOKUMENTASJON

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

(RP, kapittel 7, Kunnskapsdepartementet, 2017)

Noen av våre metoder for dokumentasjon:

- Det er viktig å synliggjøre og dokumentere arbeidet i barnehagen, både for å kunne vise til utvikling hos det enkelte barn, og for å kunne bidra til større forståelse hos barn og foreldre om hva som skjer i hverdagen.
 - Årsplan
- MyKid er verktøyet vi bruker for kommunikasjon og informasjonsdeling mellom hjem og barnehage. Her kommer en oppsummering fra de ulike gruppene via dagen i dag, i tillegg til bilder av dagene våre og nyhetsbrev.
- Bilder og tekst på veggene i barnehagen, som grunnlag for samtaler mellom barn, ansatte og foresatte.
 - Daglige samtaler med foresatte.

Nyttig informasjon

BARNEHAGENS STYRINGSdokumenter

FNs barnekonvensjon

Barnehageloven

Rammeplanen

Villa Villekulla barnehages
vedtekter

Villa Villekulla barnehages årsplan

m.m.

ÅPNINGSTIDER

Barnehagen er åpen fra kl. 7.15 til 16.45
mandag til fredag.

Det er 7 planleggingsdager pr. år

Barnehagen har stengt alle røde dager.

Vi holder stengt onsdag før skjærtorsdag, jul-
og nyttårsaften, og i romjulen.
I tillegg stenger barnehagen tre uker i juli.

Alle barn skal ha minst 4 uker ferie pr.
barnehageår, og innen 01. august.
Hver ferieuke må være en hel uke (ikke
enkeltdager).
Ferie skal meldes til barnehagen på forhånd.

VIKTIGE DATOER

Høsten:

- Planleggingsdag 17.08
- Familiecaffe 24.08
- Planleggingsdag, dato kommer senere.
- Foreldremøte 07.09
- Fotografering 22.09
- FN-dagen 24.10
- Lucia 13.12
- Nissefest 08.12

Våren:

- Planleggingsdag 02.01
- Samenes nasjonaldag 06.02
- Karneval 16.02
- Foreldremøte 20.03
- Barnehagedagen 2024 – dato kommer senere
- Påskefrokost 22.03
- Familiecaffe 18.04
- Dugnad 06.05 og 07.05
- Overnatting 06.06
- Sommeravslutning 12.06

De fire resterende planleggingsdatoene er ikke
fastsatt ennå.

Barnehagens daglige rutiner

Barnehagens åpningstider 7.15-16.45

Kurreduttene:

8.15 Frokosten avsluttes
8.15-10 Organiserte aktiviteter eller utelek
10.15-10.30 Samlingsstund
10.30-11.00 Lunsj
11.00-14.00 Sovetid for de som skal sove. Lek inne eller ute for de som ikke sover.
14.00-14.30 Barnehagen serverer to-måltid
14.30 Frilek inne/ute

Hoppedorene:

8.15 Frokosten avsluttes
9.00-10.15 Organiserte aktiviteter eller utelek
10.30-11.00 Samlingsstund
11.00-11.45 Lunsj
12.00-14.00 Lek ute eller inne
14.00-14.30 Barnehagen serverer to-måltid
14.30 Frilek inne/ute

Barnehagehverdagen kan påvirkes av barna, vær og bemanningstetthet.

Vi tar hensyn til barnas lek og behov, planene kan derfor endres enkelte dager.

Levering, henting og sykdom

Levering og henting i barnehagen:

Vi starter dagen på Kurreduttene med frokost kl. 0730 og lek før Hoppedorene går til sin avdeling rundt kl. 8.15. Når dere leverer barnet til oss ønsker vi kort informasjon om hvordan barnet har hatt det på morgenen.

Når dere henter barnet i barnehagen, må dere gi beskjed til en ansatt om at barnet blir hentet. Vi må vite hvilke barn som er igjen i barnehagen og vi ønsker å få sagt takk for i dag til barnet ditt. Dersom andre enn dere skal hente barnet må dere gi beskjed til oss. Barnehagen stenger kl. 16.45 og barnet skal være hentet og ute innen den tid.

På morgenen og på ettermiddagen er det redusert bemanning. De ansatte jobber ulike vakter og vi prioriterer å ha flest ansatte på jobb midt på dagen når det er flest barn til stede. Hvor mye tid ansatte har til hver enkelt familie, avhenger derfor av når dere leverer/henter og hvor mange barn og ansatte som er til stede.

Sykdom:

Det er ulike retningslinjer og ulikt skjønn i forhold til når man vurderer at et barn er sykt og bør holdes hjemme. Det er først og fremst barnets allmenntilstand som er avgjørende for om barnet bør reise hjem. Typiske situasjoner er for eksempel oppkast, barnet har feber, klager over vondt i magen, dårlig allmenntilstand og barnet orker ikke å leke osv. Dersom barnet blir sykt mens det er i barnehagen, ringer vi dere. Vi anbefaler at barnet holdes hjemme i en dag etter at barnet har blitt frisk.

Sykdom registreres på Mykid.

Koronapandemien:

Vi følger til enhver tid nasjonale og lokale retningslinjene ift. smittevern og koronapandemien. Vi tar forbehold om endringer i planer, rutiner, tilrettelegging m.m.

Samarbeid mellom foreldre og barnehage

"Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling."

(Barnehageloven § 1)

Barnehagen drives i samsvar med foreldrenes ønsker, men dette er ikke ensbetydende med at foreldrene kan detaljstyre barnehagen (Barnehageloven og forskrifter, 2017). Barnehagen ønsker å imøtekomme foreldrenes ønsker, men det lar seg ikke gjøre i enhver sak. Barnehagen har ansvar både for enkeltbarn, men også for fellesskapets behov, og må holde seg innenfor gjeldende lovverk og rammeplanens føringer.

Barnehageloven definerer "forståelse" som at foreldre og barnehagen skal ha en gjensidig respekt for og anerkjennelse for hverandres ansvar og oppgaver. Barnehageloven definerer "samarbeid" som informasjonsutveksling, det enkelte barns utvikling og spørsmål knyttet til barnehagens pedagogiske virksomhet.

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

- Daglig dialog med foreldre
- Oppstartsamtale med alle nye foreldre
- Foreldresamtaler – tilbys 2 ganger i året
- Foreldremøter - et på høsten og et på våren
- MyKid som kommunikasjonsplattform
- Dugnad (minimum 2t pr. barn)
- Foreldreråd
- Samarbeidsutvalget (SU)

"Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling."
(Rp, kapittel 5, 2017)

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ (Barnehageloven §5). SU består av en foreldrevalgt representant, en representant fra personalet og en eierrepresentant. SU vedtar barnehagens årsplan og møtes ved behov.

Samarbeid med andre instanser

Barnehagen har ulike samarbeidspartnere enten for å hente inn tjenester, søke råd eller for å benytte kompetanse.

Barnehagemyndigheten: Utøver tilsyn av alle barnehager, bidrar med kompetanseheving av barnehagepersonell m.m.

PPT (pedagogisk-psykologisk rådgivningstjeneste): I samarbeid med foreldre henviser barnehagen barn til PPT dersom barnet har behov for utredning e.l.

Bupa (Barne- og ungdomspsykiatriske avdeling): Utredning og behandling av barn og familie.

Helsestasjon/kommunelegen/fysioterapeut: Rådgivende i forhold til sykdom og helse.

Barnevernstjenesten: Forebyggende barnevern og tiltak for enkeltbarn.

Statped: Samarbeid og veiledning om enkeltbarn.

Vestfold fylkeskommune (Opplæringskontoret): Barnehagen er godkjent som opplæringsbedrift for lærlinger/lærekandidater.

Utdanningsinstitusjonene: Barnehagen har plikt til å stille barnehagen til disposisjon for øvingsopplæring for studenter som tar barnehagelærerutdanning.

Ungdomsskole/SVGS: Tilbud til elever med behov for praksisplass/arbeidslivstrening/lekeressurs.

Grunnskolen: Samarbeider med aktuelle barneskoler om overgangen til skole.

Samarbeid med byens barnehager: Styrere i byens barnehager møtes jevnlig, og styrer samarbeider med andre barnehager ved behov.

Nettverk i Varden krets: Samarbeider om både aktiviteter for barn, kurs for ansatte, drøfter saker og fag m.m.

Andre aktuelle samarbeidspartnere ved behov.

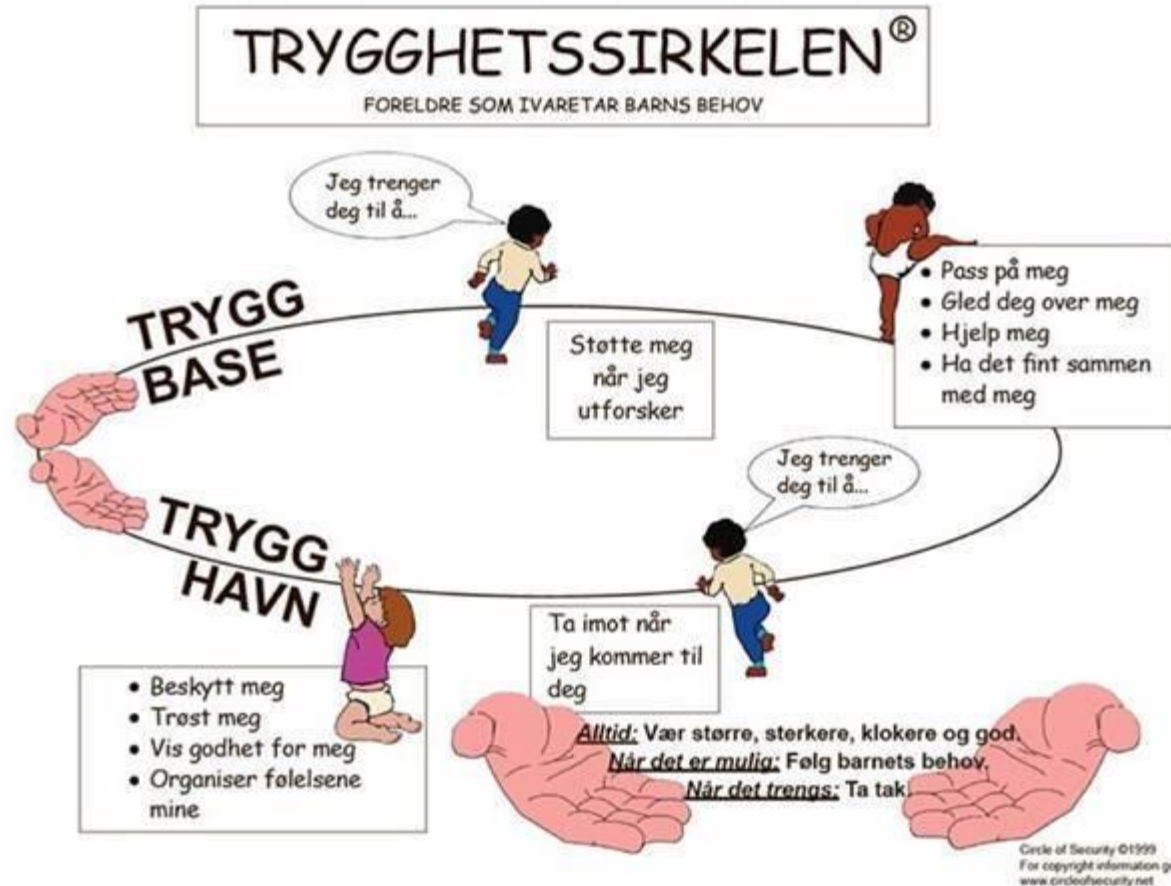
Opplysningsplikt

Barnehagen følger barnehageloven § 45 om opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, og barnehageloven § 46 om opplysningsplikt til barnevernet.

Tilvenning

- *"Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn."*
- (Rammeplanen, kapittel 7, Kunnskapsdepartementet, 2017)
- **Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:**
 - Tilvenning omhandler den første tiden i barnehagen, der barnet skal tilegne seg en ny hverdag og overgang mellom den hverdagen barnet er vant med, over til noe nytt og ukjent. Pedagogiske ledere tar kontakt med foreldre og avtaler oppstart for hvert enkelt barn. Det er viktig å sette av god tid, og det er nødvendig å tilpasse rutiner og sørge for god oppfølging den første tiden. Det kan variere hvor lang tid man trenger på tilvenning og oppstart.
 - God kommunikasjon mellom barnehagen og hjem er en forutsetning for en god start. Vi tilbyr barn og foreldre å komme på besøk før oppstart. Dette gir en trygghet som kommer barna til gode i tilvenningsperioden. Vi har god kompetanse på barns ulike måter å tilvenne seg barnehagens rutiner og hverdagen. Vi gir trygghet, omsorg og nærhet for nye barn.

De voksne i barnehagen er den trygge basen og den sikre havnen for all utforskning barnet gjør. Trygghetssirkelen er fremstilt som en sirkel der barnet beveger seg bort fra den trygge basen (omsorgspersonen) for å undersøke verden. Deretter beveger barnet seg tilbake til den sikre havnen (omsorgspersonen) når barnet er usikkert, redd eller trenger trøst.

Livsmestring

I Villa Villekulla barnehage medvirker personalet til at barna får en god barndom. Barna skal oppleve glede og mestring i barnehagehverdagen og vi skal fremme barnas psykiske og fysiske helse. Rammeplanen (2017) skriver at barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Vi er opptatt av elementer som trygghet, tilknytning, positive følelser, det å kunne uttrykke alle følelser, sosial utvikling og mestring for å fremme barns psykiske helse og livsmestring, og vi ser på god psykisk helse som en av de viktigste byggesteinene for å fremme livsmestring.

Trygge tilknytningsforhold er den beste «livsforsikringen» du kan ha. (Bowlby, 1990)

Personalet bruker mye tid på å støtte og veilede barna i lek og samspill. Vi er opptatt av at alle barn skal bli sett, hørt og anerkjent i løpet av barnehagedagen. Dette innebærer at vi i personalet ser hvert barn som den barnet er, og møter dem med tillit og respekt for deres egen opplevelse. I Villa Villekulla barnehage er vi opptatt av at barna skal være rause med hverandre.

Barnehagen har gode rutiner for forebygging av mobbing.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

- Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Overganger innad i barnehagen

- Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe fra Kurreduktene til Hoppedora. På Kurreduktene lærer personalet barna ferdigheter de trenger å mestre for å starte på Hoppedora. Kurreduktene og Hoppedorene er også mye sammen, spesielt på våren.

Overgangen mellom barnehage og skole

- Barnehagen skal i samarbeid med hjemmet og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen utveksler kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til - og oppstart i skolen. Barnehagen ber om samtykke fra barnets foreldre/foresatte for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.
- De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan være med på å gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte, og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og på skolefritidsordningen.

(RP, kapittel 6, Kunnskapsdepartementet, 2017)

Skolestarterne

- Skolestarterne vil ukentlige ha grupper hvor fokuset er skoleforberedende aktiviteter. Her bruker vi blant annet aktivitetsheftet Trampoline, som er et pedagogisk opplegg tilpasset de eldste i barnehagen. Boka legger vekt på lek og læring, undring og refleksjon, språkstimulering og begrepsforståelse.
- Sosial kompetanse er en viktig faktor for å kunne danne vennskap og trives på skolen. I felleskap skaper vi et inkluderende miljø hvor alle skal føle at de passer inn og er like mye verdt. Vi snakker om hva det er å være en god venn og hvorfor det er så viktig.
- Barna får selvstendighetstrening, som ved toalettbesøk og påkledning.
- Barna skal få oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole, og vi skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt fundament til skolestart.
- Villa Villekulla barnehage er opptatt av å sikre gode og trygge overganger mellom barnehage og skole/SFO, og har et godt samarbeid med barnehager i samme skolekrets som skolestarterne. Det arrangeres jevnlig skolestartertreff slik at barna kan bli litt kjent med hvem de kan komme i klasse med. Da leker vi og spiser sammen. Turene finner sted i barnehagens nærmiljø.
- *(RP, kapittel 6, Kunnskapsdepartementet, 2017).*

Kjennetegn på barn med god tilknytning:

- mer medgjørlike og samarbeidsvillige – har lengre lunte
- mer selvstendige og selvgående
- barn som har overskudd viser lettere tilgivelse
- takler bedre frustrasjon
- større utholdenhet
- tiltro til at ting løser seg

Hvordan ser vi at barna viser vekst og har overskudd til å utvikle seg?

- at de trives og modnes
- at de strekker seg etter nye mål og klarer det
- at de viser empati for de andre
- at de oppretter vennskap med barn og voksne
- at de utfolder seg i lek

De voksne støtter barna ved

- å speile de
- Å veilede barna
- å være gode rollemodeller
- Å bidra til samspill

Hvordan vi sikrer at barna opplever seg selv og alle i gruppen som betydningsfulle for fellesskapet

Barna skal oppleve at de:

- blir respektert
- får ytre seg
- får delta
- blir hørt
- får medvirke
- får bidra
- blir sett

Hva forstår vi med et godt psykososialt miljø?

- At barna blir møtt og forstått og har trygg tilknytning til de voksne
- At barna kjenner tilhørighet til fellesskapet, uavhengig av bakgrunn og forutsetninger
- At barn ikke utsettes for krenkelser som utestenging, diskriminering eller mobbing
- Et sted hvor det er plass til alle følelser. Et sted hvor det er godt å være MEG

Hvordan jobber vi med det psykososiale miljøet?

- Vi framsnakker hverandre
- Vi møter enhver situasjon med en åpen holdning
- Vi organiserer og tilrettelegger slik at barna får muligheten til å danne gode relasjoner og gode sosiale opplevelser
- Vi har gode prosedyrer, kunnskap og handlingskompetanse ift. barn som blir krenket eller på andre måter ikke har det bra

Vi jobber for å utvikle barnas emosjonelle intelligens

1. Evnen til å registrere og uttrykke egne følelser
2. Evnen til å bruke følelser for å tenke bedre
3. Evnen til å forstå egne og andre menneskers følelser
4. Evnen til å håndtere følelser hos seg selv og andre

De voksne viser positive følelser overfor barna. Barna skal føle seg velkomne, betydningsfulle og ønsket i Villa Villekulla barnehage. Dette starter med et bevisst valg:

Profesjonell kjærighet!

Grønne tanker – glade barn psykologisk førstehjelp

I Villa Villekulla barnehage benytter vi oss av det pedagogiske verktøyet "Grønne tanker, glade barn" av Sofie Raknes. Vi mener at barn som lærer om følelser og tanker, både i planlagte situasjoner og mer spontane vil være bedre rustet til å møte egne og andre sine tanker og følelser.

Barn trenger hjelp av voksne for å utvikle sin bevissthet rundt tanker og følelser. Hos oss skal vi bruke konkrete "tenkebamsene rød og grønn" for å hjelpe barna å forstå og sette ord på følelser. Rød bamse representerer de tankene/følelsene som skaper vansker. Mens grønn bamse står for det som skaper glede, trivsel og trygghet.

Vi vil jobbe med ulike temaer og følelser i samling, aktiviteter, spontane stunder og digitalt for å skape en arena for refleksjon, forståelse og bearbeidelse med utgangspunkt i hverdagshendelser som barna møter på.

Barna skal få verktøyene for hvordan å være en god venn, hvordan ta vare på de rundt seg, og ikke minst hvordan å ta vare på seg selv. At det er akseptabelt med alle følelser, men at det handler også om hvordan man viser de til de rundt seg.

Barns medvirkning

Ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, ivaretas barnas rett til medvirkning.

Jevnlig skal barna få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Barna skal få erfare at de har innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barn har ulike uttrykksformer og barnehagen tilrettelegger for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Dette bidrar også til å fremme et godt psykososialt miljø.

Vi fanger opp de verbale og kroppslige uttrykkene barna sender for å tilrettelegge for barns medvirkning.

Det tilrettelegges for at barna kan delta i planlegging og gjennomføringer f.eks. i samlingsstunder, fellessamlinger, turer, aktiviteter, måltider og temaer.

Voksne og barn undrer seg sammen og vi voksne skal også ta barnas perspektiv.

Bl.a. med utgangspunkt i barnas uttrykk og innspill evaluerer vi planer og aktiviteter.

(RP, kapittel 4, Kunnskapsdepartementet 2017)

Formål og innhold

Rammeplanens kap. 3 beskriver at barnehagens innhold skal både være allsidig og variert – og det skal tilpasses det enkelte barn og barnegruppen.

Barna skal få leke og utfolde seg - og oppleve skaperglede, undring og utforskertrang. Vi ser omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng.

Det fysiske miljøet i barnehagen skal være trygt og utfordrende, og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter – uavhengig av funksjonsnivå.

Leker og materiell skal være tilgjengelig for barna.

- ❖ Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg
- ❖ Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek
- ❖ Barnehagen skal fremme danning
- ❖ Barnehagen skal fremme læring
- ❖ Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap
- ❖ Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Det fysiske miljøet

Villa Villekulla barnehage startet opp høsten 2005, med først en avdeling, og vokste deretter raskt til to avdelinger. Etter noen få år kjøpte vi også skogen bak barnehagen, så nå har vi vår helt egne skog å boltre oss i. Høsten 2016 utvidet barnehagen igjen, denne gangen med en etterlengtet parkeringsplass, og våren 2019 utvidet vi lekeområdet for de yngste barna.

Barnehagens innemiljø:

Vårt godkjente lekeareal er på 113,5 kvm. I tillegg har vi et stort godkjent lekerom på sjørøverøya, samt garderober, toaletter, kontor og personalrom m.m. Bygget består av flere rom der barna kan inndeles i grupper.

Barnehagens utemiljø:

Vi har et stort og fint utemiljø. Barna har svært god plass til å få utfoldet seg på Villa Villekullas uteområde. I den fine skogen vår bak barnehagen kan vi leke blant stubber og trær, gjemme oss, oppdage småkryp og gå i ulendt terreng m.m. Foran barnehagehuset har vi noen små asfaltstier som barna kan sykle på, en morsom buss, sklier, sandkasse, lekehus, husker og andre lekeapparater.

Barnehagens nærmiljø:

Nærmiljøet rundt barnehagen vår åpner for mange gode aktiviteter. Det er flere flotte tursteder her på Framnes og Vesterøya. I enden av Østerliveien ligger det en skog og denne kaller vi for Trollskogen. Her er det både klatrefjell, en liten bro med bekk, høye trær og god skogsbunn til å leke på. Vi er ofte på tur til Pannekakefjellet, Bukkene Bruse brua, Sæterskogen eller Gorillafjellet.

Barnehagens arbeid med omsorg

Personalet skal:

Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile. Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre. Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen. Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn. Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet. Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg. Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.

Hvordan jobber vi med omsorg:

- Alle vi voksne har et selvstendig ansvar for å skape gode relasjoner til hvert enkelt barn. Når barna kommer til oss med det de har på hjertet, enten det er sorger eller gleder, eller bare fordi de har lyst til å være nær oss, lade batteriene litt, da vet vi at vi har bygget tillit. Med jevne mellomrom tar vi våre relasjoner med barna opp til ny vurdering.
- Å vise omsorg for hvert enkelt barn gjør vi best når vi kjenner barna så godt at vi vet hva barnet trenger, for det er ikke alle som greier å sette ord på det selv. Vi må lese situasjonen og vi må lese barnet. Trenger barnet et fang å sitte på eller trenger det noen oppmuntrende ord for å reise seg opp selv når det har falt? Vi skal vite når vi må støtte og veilede, og når vi skal gi barna frihet og tillit til å ordne opp selv. Da må vi være nærværende.
- Den gode samtalen er viktig for oss i Villa Villekulla. Rundt måltidet gir vi rom for at alle barna blir sett og lyttet til, ved aktivt bruke barnas navn og gi hver og en positiv oppmerksomhet.
- Omsorg er å ha fokus på et trygt og godt barnehagemiljø for alle barna. Det innebærer en god dagsrytme, som skaper variasjon mellom hvile og aktivitet, mellom barnas frie lek og organiserte aktiviteter, organisering i smågrupper og fellessamlinger, ute og inne. Når barna har blitt kjent med barnehagens dagsrytme og ukeplan, skaper det oversikt og gjenkjennelse.

Hva er den viktigste faktoren for et godt omsorgs- og læringsmiljø i barnehagen?

Barnehagens arbeid med lek

Personalet skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Eksempler på hvordan vi jobber med lek:

- Vi veksler mellom planlagte og frie lekeaktiviteter
- Vi gir barna tid til å utfolde seg i leken
- Vi observerer hva barna liker å leke med og så utvider vi leken til barna ved at vi tilfører leker.
- Vi er tilstede i og rundt barnas lek slik at vi kan fange opp om det foregår uheldige lekemønstre
- Vi voksne er aktive og deltakende i leken og trer inn om det er behov for veiledning eller støtte i leken.
- Vi legger til rette for ulike typer lek ved å organisere leken på ulike rom og steder med forskjellige lekematerialer.
- En gang i uka er vi også på tur. Her velger vi både turområder som barna er kjent med og helt nye ukjente steder, og barna tar i bruk området og bruker naturen og naturelementene i leken.
- På småbarnsavdelingen er personalet aktivt tilstede i barnas lek og veileder barna. På storebarnsavdelingen kan personalet trekke seg litt tilbake, men samtidig være nær.
- Når voksne er tilstede i lek tørr de å by på seg selv
- Vi bruker lek som virkemiddel for å inkludere og skape samspill

Hvordan sikrer vi at barna opplever trivsel og glede i lek

- Samarbeide med foreldrene om barnets beste
- Frie og organiserte lekaktiviteter
- Tar tak i utestenging fra lek – oftest i frilek
- Barna gis hjelp til å leke, bli med å leke
- Språksetting av leken
- Ulike typer leker og variert lekemateriell
- Planlegger aktiviteter ut i fra hva vi ser barna interesserer seg for

Gjennom lek utvikler barn:

- indre motivasjon
- evnen til å ta beslutninger
- problemløsningsferdigheter
- evnen til å utøve selvkontroll
- regulering av følelser
- evnen til å følge regler
- evnen til å utvikle vennskap
- opplevelsen av glede og mestring

Lunde og Brodal, 2022

Risikofylt lek

Risikofylt lek gir

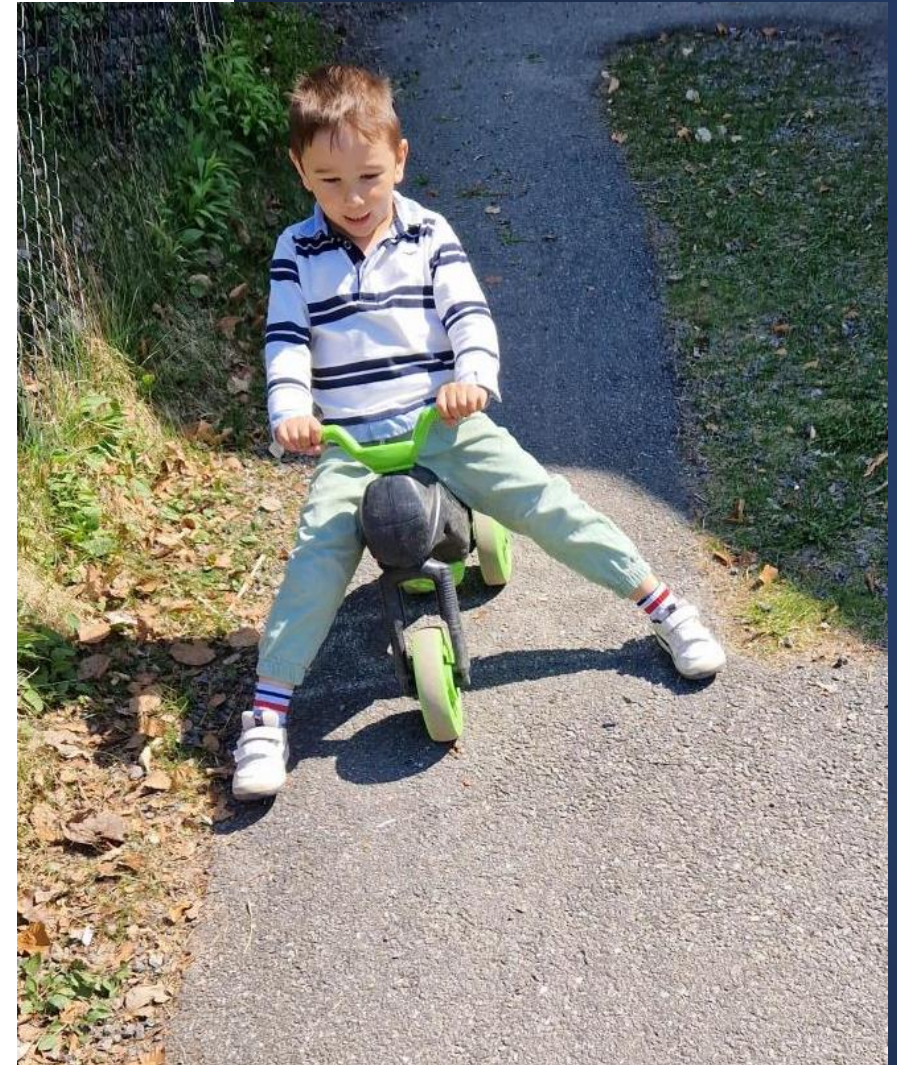
- bedre motorikk
- bedre sosial kompetanse
- bedre psykisk helse

FLEKS

'Fysisk aktiv lek i Sandefjordsbarnehagene'

- Sandefjordsbarnehagene samarbeider med familiesentrene i kommunen.
- Fysisk aktivitet virker forebyggende på en lang rekke helseutfordringer og sykdommer. I tillegg viser forskning at motoriske ferdigheter henger sammen med ferdigheter i språk, matematikk og sosial kompetanse.
- Aktive voksne som legger til rette for fysisk lek inne og ute.
- Intensiteten i fysisk aktiv lek økes når flere barn og aktive voksne leker sammen.

"Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barns bevegelsesglede og motorisk utvikling."

Barnehagens arbeid med danning

Å arbeide med danning, betyr at vi skal lære barna å tenke selv, utvikle sin identitet.

Personalet skal

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette barnas ulike behov og synspunkter uavhengig av hvordan disse blir formidlet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring.

Hvordan jobber vi med danning?

- Vi jobber med begrepet røde og grønne tanker for å skape bevissthet omkring følelser og at det er naturlig og normalt å ha mange forskjellige følelser
- Vi jobber med barns begynnende demokratiforståelse, f.eks. gjennom enkle avstemminger
- Vi lytter til, og undrer oss sammen med barna uten å ha et fasitsvar
- Vi utfordrer barnas tanker og meninger ut fra alder og modenhet
- Vi bevisstgjør barna på at man kan være uenige om ting uten å bli uvenner
- Vi viser respekt, åpenhet og interesse for barnas ulike hjem/familie/bakgrunn
- Vi markerer høytider og merkedager som jul, påske, 17. mai, samefolkets dag, FN-dagen, og evt. andre lands høytider i samråd med familiene

Barnehagens arbeid med læring

Personalet i barnehagen skal

- ❖ Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- ❖ Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- ❖ Være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- ❖ Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- ❖ Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- ❖ Støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- ❖ Sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestingsopplevelser.

Eksempler på hvordan vi jobber med læring:

- ❖ I Villa Villekulla barnehage er vi bevisste på at læring skjer gjennom formelle og uformelle situasjoner.
- ❖ I de formelle situasjonene er ofte aktivitetene planlagte og nært knyttet opp mot fagområdene i rammeplanen. De uformelle situasjonene gjenspeiler seg i de hverdagslige situasjonene hvor barna lærer blant annet sosial kompetanse, selvregulering og selvstendighetstrening.
- ❖ Det er mye læring gjennom å undre seg sammen med barna, og vi verdsetter høyt de gode samtalene vi har med barna.
- ❖ Vi observerer hva barna er opptatt av - og tilrettelegger aktiviteter etter dette.
- ❖ Læring skal være meningsfullt, lystbetont, morsomt - og på barnas premisser.
- ❖ Vi leser med barna og benytter dialogisk lesing som metode.
- ❖ Vi er tilstede i og rundt barnas lek, slik at vi har mulighet til å fange opp om det foregår uheldige lekemønstre.

Barnehagens arbeid med vennskap og fellesskap

- Øve og lære sosial kompetanse
- Positive samspill
- Å være betydningsfulle for fellesskapet
- Nødvendig å lære:
 - Å takke
 - Å dele
 - Å vente på tur
 - Å respektere andre
 - Å innrømme feil

(RP, kapittel 3, Kunnskapsdepartementet 2017)

Kjennetegn ved gode vennskap

Barn liker best å leke med de som er lik seg selv

Barn som leker må ha reell medbestemmelse

Barn som leker sammen må ha lyst til å leke med de samme tingene

Barna må ha samme holdninger

Barna må ha lik forståelse av lekens innhold og regler

Barna utvikler følelsesmessige bånd

Barna opplever at de kan stole på hverandre

Barna har hengivenhet ovenfor hverandre

Fagområdene

I barnehagen skal vi jobbe innenfor følgende fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Fagområdene gjenspeiler områder som er av interesse og egenverdi for barn i barnehagealder og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse (Rammeplanen, 2017).

Fagområdene sees i sammenheng, og er en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Fagområdene skal hjelpe de ansatte til å planlegge og tilrettelegge for aktiviteter og innhold slik at barna opplever mestring og progresjon.

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet 2017)

Kommunikasjon, språk og tekst

Dette er barnehagens største og viktigste fagområde. Vi mennesker fødes som sosiale vesener, og vår evne til å kommunisere med andre er helt avgjørende for at vi skal kunne leve gode liv. Her er bl.a. noe av det vi jobber med:

- ❖ Turtaking: lytte, spørre, svare, vente på tur
- ❖ Begrepsforståelse
- ❖ Sette ord på følelser
- ❖ Samtaleferdigheter
- ❖ Meningsutveksling
- ❖ Rim, rytme, klapperegler, bevegelsessanger
- ❖ Høytlesing
- ❖ Begreper/uttrykk fra andre språk
- ❖ Skriftlige symboler

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet 2017)

Hvordan skal personalet i barnehagen jobbe for å fremme kommunikasjon, språk og tekst?

- Ha bøker, spill og tegnesaker synlig og lett tilgjengelig og ta initiativ til slike aktiviteter sammen med barna
- Bruke ulike metoder for å formidle fortellinger (høytlesing, dialogisk lesing, dramatisering, bilder og konkrete)
- Tilrettelegge samlinger slik at barna finner mening og kan delta
- Bruke rim, regler og sanger, både i samlinger og hverdagssituasjoner
- Bruke bildedokumentasjon som utgangspunkt for samtaler
- Være lyttende og ta barnas spørsmål og utsagn på alvor
- Støtte og utvide barnas tenking gjennom spørsmål som fremmer undring og resonnering

Leselyst!

- Å lese bøker sammen er en god språkstimulerende aktivitet!
- Leseaktiviteter både utvider, utdyper og supplerer begreper som barnet møter i bildebøkene. Når vi leser bøker er også samtalen vi får med barna språkstimulerende. Derfor stopper vi gjerne opp og snakker om det barna blir opptatt av underveis i boklesingen.
- Det å samtale med barna underveis når en leser er helt sentralt for læring og utvikling. Da får barna erfaring med ord, uttrykk, nye samtaleemner, nye teksttyper og sjangere.
- *Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling (Rammeplanen kap. 9, 2017).*
- Forskning viser også at de barna som blir lest mye for klarer seg bedre i skolen og man kan forebygge for eksempel lese- og skrivevansker.

Progresjonsplan for kommunikasjon, språk og tekst

1-2 år

- Vi leser for barna, og bruker bøker bevisst i språkinnlæringen.
- Bøkene er lett tilgjengelige, i barns høyde og med synlige fronter for å fange lesing som aktivitet
- Konkreter blir brukt som støtte for å hjelpe barnet å holde oppmerksomhet, fenge og skape forståelse
- Vi leker med språket gjennom sanger, rim, regler og dikt
- Vi belønner barns ytringer ved alltid å svare/bekrefte
- Vi setter ord på og beskriver det vi gjør og opplever sammen med barnet gjennom hverdagsamtaler
- Benytter Ipad med pedagogisk programvare

3-4 år

- Barna øver på å bruke språket hensiktsmessig i ulike situasjoner (f.eks i en konflikt)
- Barna øver på å være i dialog om et tema
- Barna kan spille enkle terningspill sammen med voksen
- Barna har utbytte av å delta i samlinger med rim, regler og bevegelsessanger
- Barna opplever tilhørighet ved at vi samtaler om felles opplevelser f.eks. under måltid
- Vi besøker biblioteket og lar barna få velge bøker selv
- Barna deltar i høytlesingsaktiviteter
- Barna utvikler sin begrepsforståelse ved bruk av bilder og konkreter
- Barna oppmuntres til tegning og fargelegging

Skolestartere

- Vi har skolestartersamling en gang i uka og jobber i Trampolineboka
- Barna klapper stavelser og lytter ut lyder i ord, rimer og leker med ord
- Vi fordyper oss i et emne og/eller en bok over noe tid, og barna tegner/gjenforteller
- Barna bruker språket for å sette ord på følelser og å løse konflikter uten hjelp fra voksne
- Barna øver på å fortelle noe foran en gruppe (f.eks. i samlingsstund)
- Barna spiller enkle terningspill/kortspill uten voksen
- Barna er med å planlegge/deltar i enkle forestillinger for de yngre barna
- Barna øver på å skrive navnet sitt
- Varierte tegne- og skrivestimulerende aktiviteter

Kropp, bevegelse, mat og helse

Allerede fra tidlig barnealder dannes vaner og handlingsmønstre.

Gode vaner som tilegnes i førskolealder kan vare hele livet.

I barnehagen skal barna oppleve glede rundt mat og måltider.

Barna skal få erfare at det å bevege seg gir dem sosialt og mentalt velvære.

I barnehagen jobber vi bevisst og kontinuerlig med fysisk og psykisk helse.

Gjennom lek, bevegelse og sosial samhandling skal barna inkluderes i fellesskapet, og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.

Barna skal bli kjent med egen kropp, og utvikle bevissthet om egne og andres grenser.

Barna skal få muligheten til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. De skal motiveres til å spise sunn mat og få forståelse for at sunn mat bidrar til sunn helse.

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet 2017)

Hvordan skal barnehagen jobbe for å fremme kropp, bevegelse, mat og helse?

- Etablere en dagsrytme som veksler mellom rolige og aktive perioder og med gode rutiner for hygiene og måltider
- Ha kroppen som tverrfaglig tema gjennom en periode
- Tilby opplevelser og erfaringer som stimulerer de ulike sansene
- Ta initiativ til lek og aktiviteter som stimulerer motorikk, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper, både ute og inne
- Oppmuntre og støtte barnet som strever, speile barnets glede når det mestrer
- Får innsikt i hvor maten kommer fra, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid
- Bestrebe oss på å bruke mest mulig fisk, kylling, grønnsaker og naturlige råvarer
- Tilberede et varmt måltid i uka, la barna delta i tilberedelse av maten hvis mulig
- Gå på turer i nærområdet til parker, skog og gymsal

Motorisk utfoldelse er sundt både fysisk og mentalt.

«Trygg i vann» for 4 og 5 -åringene

Hvert år søker vi om ressurser for å sende 4 og 5-åringene på vanntilvenning. Målet er ikke å lære å svømme, men å bli trygg på seg selv i vann.

Opplæringen inneholder bl.a. følgende:

- Oppholde seg i vann, blåse bobler i vannet, dykke, holde pusten under vann, hele hodet under vann, oppleve at kroppen flyter i vann, både med og uten flytemidler. Flyte med ansiktet ned i vannet.
- Sparke i vann, kjenne på kraften i vannet, tyngdekraft
- Lek og bevegelse vil stå i fokus.

Progresjonsplan for kropp, bevegelse, mat og helse

1-2 år	Veksle mellom aktivitet og ro/hvile Barna vasker hendene før hvert måltid, med veiledning fra en voksen Fokus på sunt kosthold med frukt og grønnsaker til hvert måltid. Barna skal få erfaring i å bruke kroppen sin i ulendt og variert terreng Vi er ute hver dag og går på tur en gang pr uke, fortrinnsvis i nærmiljøet Vi danser til musikk og har bevegelsesleker Vi setter ord på kroppsdelar Vi har eget puterom hvor barna får utfolde seg kroppslig, oppleve mestring og risikolek
3-4 år	Vi har tema "kroppen min", lærer om kroppsdelar og funksjoner, likheter og forskjeller Selvstendighetstrening som å øve på å smøre selv, øve på kroppslig mestring for eks. påkledning og håndvask Barna deltar i matlaging, lærer regler for god hygiene, og vi samtaler om maten og hvor den kommer fra Vi er på tur hver uke i områder med ulendt terreng og stimulerer ellers til allsidig kroppslig bevegelse Barna deltar i fysisk aktivitet gjennom hinderløyper, lek med ball, sykkel, klatring m.m. Barna får tilgang på hvile/rolige perioder
Skolestartere	Barna øver på å bli selvstendige med håndvask og do-rutiner, av- og påkledning, dekker bordet, smøre mat etc Deltar i matlaging, som blant annet skrelling og kutting av grønnsaker Oppmuntres til å hjelpe de mindre barna i garderoben og ved bordet Øver på ferdigheter som sykling, ski, skøyter, klatring, hoppetau, kaste ball, hoppe paradis Deltar på utflukter med andre skolestartere i nærområdet Øver på å sette egne grenser for seg selv og sin egen kropp

Kunst, kultur og kreativitet

Grunnlaget for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid legges bl.a. gjennom opplevelser med kunst og kultur i barnehagen. Barna skal få estetiske erfaringer med ulike former for kunst og kultur organisert slik at barna får anledning til å utforske, fordyping og progresjon. Barnehagen skal støtte barna i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk, legge til rette for kreativitet og samhörighet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske uttrykk.

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet 2017)

Barnehagen skal bidra til at barna

- Har tilgang til ulike rom, ting og materialer som er med på å bidra til barnas lekende og estetiske uttrykksformer
- Bruker sin fantasi, kreative tenkning og skaperglede
- Får bearbeidet sine inntrykk og følelser som de møter med kunst, kultur og estetikk gjennom den skapende virksomheten inne og ute
- Møter ulike former av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og får utforske og delta i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre
- Får bruke ulike teknikker, verktøy, teknologi og materialer til å uttrykke seg estetisk
- Opplever å være stolte og glade over egen kulturell tilhørighet

Progresjonsplan for kunst, kultur og kreativitet

1-2 år	Egen nysgjerrighet gjennom undring, undersøkelse og eksperimentering med ulike materialer. Sanseopplevelser og erfare gjennom kroppen. Stimulere til rollelek gjennom dramatisering. Møte og skape musikk i ulike former gjennom dans og rytme.
3-4 år	Bearbeidelse av inntrykk i prosess gjennom skapende virksomhet. Kreativitet og fantasi ved å bli oppmuntret og tilrettelagt for ulikt materiell både inne og ute. Ulike kulturer og oppleve glede og stolthet over egen kultur og tradisjon.
Skolestartere	Bearbeidelse av inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet inne og ute. Ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk. Et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer. Skape med naturmaterialer vi finner i naturen. Uttrykke seg i musikk, sang, dans og drama.

Natur, miljø og teknologi

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Personalet må la barna være nysgjerrige, og vise glede ved å være ute i naturen. Barna skal få se livet som spirer og gror om våren og erfare hva som skjer når høsten kommer og planter visner og dør.

Personalet skal også legge til rette slik at barna får erfare hvordan teknikk kan brukes i leken og i hverdagslivet, f.eks. ved bruk av iPad og elektronisk lupe. Vi plukker søppel i nærområdet, kildesorterer, har formingsaktiviteter av gjenbruksmaterialer, og har fokus på å ta vare på dyr og småkryp. Vi viser barna viktigheten av å ta vare på naturen både i barnehagen og på tur.

I forhold til teknikk er vi opptatt av å gi barna små konkrete eksempler på hvordan ting rundt oss fungerer. Dette utføres ved små eksperimenter i hverdagen, og kan handle om at vi f.eks. tar inn en snøball og lar den smelte i romtemperatur, fanger luft i en pose for å synliggjøre dens eksistens, lager papirfly som flyr på vinden, tar med barna på matlaging slik at de kan oppleve vann som koker og gjær som gjærer osv.

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet, 2017)

Barnehagen skal bidra til at barna...

- får oppleve og utforske naturen og dens mangfold
- får gode og varierte opplevelser med friluftsliv året rundt
- utforsker, opplever og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover
- får kjennskap til naturen og dens bærekraftige utvikling, at barna lærer av naturen og utvikler respekt og gryende forståelse for hvordan de skal ta vare på naturen
- får kunnskap om dyr og dyreliv
- av ulike materialer kan lage konstruksjoner og utforske muligheter som ligger i redskaper og teknologi
- får kjennskap til menneskelivets syklus

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet, 2017)

Årets gang og endringer i naturen

Villa Villekulla barnehage knytter det pedagogiske arbeidet til årets gang og endringer i naturen. Vi har et årshjul som viser hvilken måned og årstid vi er inne i. Ved overgang til en ny måned snakker vi om hva som er typisk for den måneden, hvem som har bursdag, eller andre aktiviteter som skal skje. På den måten får barna en begynnende forståelse for hva tid er, og at noe gjentar seg.

Vi har valgt å se på naturens skiftende vær- og føreforhold som muligheter i stedet for begrensninger. På sommerens varmeste dager springer vi hylende av fryd gjennom vannsprederen, på vinteren øver vi på å falle på glattisen.

Når vi er på tur i skogen møter vi naturens endringer gjennom hele året. I vår egen skog her i barnehagen har barna tilgang på fjell med rennende vann som blir fristende istapper om vinteren, og på sommeren vet vi hvor mauren liker seg best.

Barna skal også erfare noe om å kle seg etter vær og temperatur. Ut fra alder og modenhet, utfordrer vi de på hva de bør ha på seg når de skal ut. For eksempel; er det lurt å ha på joggesko i regnvær?

Progresjonsplan for natur, miljø og teknologi

1-2 år

- Vi undrer oss over fenomener i naturen
- Er ute uansett årstid
- Stimulerer barna til å oppleve gjennom sansene og utforske naturens skiftende årstider
- Vi lar barna få kjennskap til kildesortering og vi plukker søppel i nærmiljøet
- Benytter tekniske leker og programmer
- Utforsker insekter og småkryp
- Utforsker fugleliv, kaller på fuglene og hører de svare

3-4 år

- Barna går på tur til ulike naturområder i nærmiljøet
- Vi tenner bål og lager mat
- Barna lager snømenn, snølykter, islykter o.l., eksperimenterer med vann,
- Barna deltar i kildesortering og sorterer eget avfall
- Barna planter og sår

Skolestartere

- Barna får kunnskap og erfaringer om hvorfor vi kildesorterer
- Barna går på lengre turer til eget sted og på turer med skolestartere fra barnehager i nærområdet
- Barna tilegner seg kunnskap om naturen og hvordan ta vare på den

Antall, rom og form

Antall, rom og form handler om å oppdage, utforske og skape strukturer. Det hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og i universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og tilrettelegge for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, i teknologi, kunst, kultur og i naturen. Barna skal få være kreative og skapende, og arbeidet skal bære preg av undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Arbeidet skal preges av å være lekende og undersøkende med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det dreier seg om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og prøve å finne løsninger.

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet, 2017)

Barnehagen skal bidra til at barna...

- får oppdage og undre seg over matematiske sammenhenger
- opparbeider seg forståelse for grunnleggende matematiske begreper
- har muligheten til å leke og eksperimentere med tall, mengde og telling, og får erfaringer med ulike måter å uttrykke dette på
- erfarer ulike størrelser i omgivelsene og sammenligner disse
- tar i bruk kroppen og sansene sine for å utvikle romforståelse
- undersøker og gjenkjenner forskjellige egenskaper og former, og sorterer de på ulike måter
- undersøker og får erfaring med å løse matematiske problem og opplever glede ved matematikk

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet, 2017)

Progresjonsplan for antall, rom og form

1-2 år

- Tema: antall/telling og romforståelse
- Vi benytter matematiske begrep i samtaler, og når vi resonerer og undrer oss sammen med barna
- Barna har tilgang til ulikt matematisk materiell
- Vi tar utgangspunkt i barnas interesser
- Vi sorterer og rydder leker sammen med barna
- Vi inviterer til samtale om likheter/ulikheter, størrelser, former og antall
- Vi leker Kims lek
- Vi dramatiserer og forteller eventyr

3-4 år

- Vi har samlinger der vi fokuserer på matematisk forståelse
- Vi veileder og hjelper barna når vi sorterer og rydder leker
- Vi spiller spill
- Vi har ulike geometriske former hengende fremme og vi snakker om former og mønstre som vi ser rundt oss
- Barna får erfaring i begynnende tallforståelse
- Tverrfaglige prosjekt som f.eks. insekts form og funksjon
- Vi sammenligner ulike størrelser i omgivelsene, sammenligner, sorterer og ser på ulike mønstre

Skolestartere

- Barna har et eget hefte der barna arbeider med ulike matematiske former
- Vi hjelper og oppmuntrer barna til å bruke tall og bokstaver i lek og læring
- Barna teller og regner under bordekkningen
- Vi veier og måler, og leker med tall og former
- Vi arbeider med førmatematiske begreper
- Barna får leke og eksperimentere med tall, mengde og telling, og hvordan vi kan uttrykke det på forskjellige måter
- Vi benytter kroppen og sansene til å utvikle romforståelse
- Opplever gleden ved matematikk på forskjellige måter, sorterer og visualiserer,
- Skolestarterne jobber med begynnende forståelse for universet

A photograph of two young children, a girl and a boy, hugging each other on a wooden bench. The girl is wearing a yellow safety vest over a purple long-sleeved shirt, and the boy is wearing a white t-shirt. They are both smiling. In the background, there is a brick building with a sign that says "Folkets".

Etikk, religion og filosofi

Den måten vi oppfatter verden og mennesker formes av etikk, religion og filosofi. Det preges av våre verdier, normer og holdninger. Barna skal få kjennskap til fortellinger og tradisjoner, verdier og høytider i forskjellige religioner og livssyn, og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi.

Vi skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre mennesker livsverden og levesett. Barna skal få anledning til å formulere spørsmål selv, lytte til andre, reflektere og finne svar gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål.

Dette bidrar til å legge grunnlaget for kritisk tenkning og dømmekraft.

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet 2017)

Barnehagen skal bidra til at barna...

- Tilegner seg grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. Blir kjent med de religionene og livssynene som er representert i barnehagen
- Får utforske og undre seg over eksistensielle, filosofiske og etiske spørsmål
- Får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier
- Får forståelse for at det finnes mange forskjellige måter å forstå ting på og leve sammen på
- Utvikler respekt og interesse for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap

Progresjonsplan for etikk, religion og filosofi

1-2 år

- Vi lar barna få tid og mulighet til å undre seg over opplevelser
- Lære barna å takke for maten, si "hei" og "hadet"
- Vi hjelper barna til å forstå forskjellen på rett og galt, i henhold til samfunnets grunnleggende normer
- Vi møter barnas tro og religion med respekt
- Ro til undring og refleksjon
- Begynnende forståelse for egne grenser
- Ulike høytider markeres

3-4 år

- Barna skal oppmuntres til å være nysgjerrige og stille spørsmål og de skal oppleve å bli tatt på alvor i både store og små spørsmål
- Barna skal lære seg grunnleggende folkeskikk, som å hilse, si vær så snill, kan jeg få lov, takke osv.
- Barna øve seg på å etterleve den gyldne regel om at "du skal selv gjøre mot andre det du vil andre skal gjøre mot deg"
- Barna skal lære seg å sette ord på sine egne opplevelser i en konfliktsituasjon og lytte til andres opplevelser
- Vi besøker en kirke og blir kjent med noen symboler og tradisjoner der
- Vi markerer ulike høytider gjennom å synliggjøre religiøse symboler/sanger/ fortellinger

Skolestartere

- Barna skal få øve seg på filosofiske samtaler med ulike tema
- Barna skal få erfaringer i å løse konflikter selv og vurdere ulike konsekvenser
- Barna skal få være med og planlegge og gjennomføre noen høytidsmarkeringer
- Barna får kjennskap til ulike religioner og noen symboler som kjennetegner disse
- Barna får innblikk i fortellinger og tradisjoner både fra Norge og andre land

Nærmiljø og samfunn

Når barna medvirker i barnehagens hverdagsliv legger det grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Barnehagen bidrar til å gjøre barna kjent med nærmiljøet, samfunnet og verden gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer.

Barnehagen bidrar til at barna får kunnskap om og erfaringer med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker for at barna skal oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Barna skal få en gryende innsikt i kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer. Gjennom lek og varierte aktiviteter får barna erfaringer med å lytte, forhandle og diskutere, og få en begynnende innsikt i menneskerettighetene.

Barnehagen skal også arbeide med samisk språk, kultur og tradisjon, og kjennskap til nasjonale minoriteter.

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet, 2017)

Barnehagen skal bidra til at barna...

- oppmuntres til å medvirke i sin egen hverdag, og at barna utvikler tillit til deltakelse i samfunnet
- skal erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
- får muligheten til å utforske ulike landskap, bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet, og lærer seg å ferdes trygt
- blir kjent med lokalhistorien og de lokale tradisjonene
- blir kjent med forskjellige tradisjoner, ulike levesett og familieformer
- blir kjent med at samene er Norges urfolk, og at barna får kjennskap til samisk kultur
- får kjennskap til nasjonale minoriteter

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet, 2017)

Progresjonsplan for nærmiljø og samfunn

1-2 år

Barna får erfare at det tas like mye hensyn til både jenter og gutter

Barna går på tur i nærområdet både i skog og til sjøen. De går til boligområder, byen, Hvalfangstmuseet og fiskehandleren

At alle blir sett og lyttet til

Vi snakker med barna om det vi ser på tur i nærmiljøet: dyr, natur, folk, trafikk og hendelser

Markerer samenes dag

3-4 år

Vi går tur i nærmiljøet og snakker om det vi ser

Vi besøker institusjoner som f.eks. eldresenteret, biblioteket og Hvalfangstmuseet

Vi blir kjent med ulike familier og ulike hjem, og snakker om hvordan det er der vi bor

Barna skal få erfaringer med enkle trafikkregler med Trygg trafikk

Blir kjent med ulike transportmidler

Vi blir kjent med noen yrker

Vi lager skattekart i barnehagen

Samenes dag markeres

Skolestartere

Barna skal kunne etternavnet sitt, navn på sine nærmeste og vite hvor de bor
Vi blir kjent med ulike måter å orientere seg på, både digitalt og på en globus, kart/kompass

Vi øver på å forklare veien, vite forskjell på høyre og venstre

Barna øver på å vise hensyn, følger normer og regler på offentlige steder

Barna skal få erfaringer med enkle trafikkregler og trafikkvett for fotgjengere

Vi markerer samenes dag og får kjennskap til ulike kulturer og levevis i verden

Trygg trafikk

Trafikkopplæring:

Trafikkopplæring trenger ikke å være kjedelig, og det handler om mye mer enn bare regler. Å gjøre barn i stand til å forstå trafikkbildet og deres egen rolle i det, handler like mye om å skape gode holdninger og vaner. På den måten kan vi investere i fremtiden og forebygge ulykker i et lengre perspektiv. Hvis vi etablerer gode vaner i trafikken fra barna er små, vil det bli mye lettere å tenke trafiksikkerhet når de blir større. Gjennom klubben får barna kunnskap om hva som er trygt og farlig i trafikken.

Barnas trafikkklubb:

Barnas Trafikkklubb er laget for å inspirere voksne og barn til trafikkopplæring. Det digitale trafikk universet er først og fremst for barna, som gjennom en rekke oppgaver i en gjennomtenkt og fargerik trafikk verden kan «leke» seg til større trafikkforståelse. I en spennende, digital spillverden møter barna blant annet Lyset, trafikk klubbens store hovedrolleinnehaver og maskot, som følger dem i ulike situasjoner.

Målet er å øke barns forståelse for hva som er trygt og farlig i trafikken – på en måte barna synes er morsom og å engasjere barna og knytte læringen til eget trafikkmiljø.

Villa Villekulla barnehage er sertifisert som Trafikksikker barnehage.

- Vi har regler, rutiner og sjekklister for tur.
- Alle barn og voksne har refleksvester på når vi går på tur.
- Vi alltid med oss mobiltelefon og førstehjelpsutstyr.
- Vi følger trafikkregler og har fokus på trafikksikkerhet når vi ferdes ute i trafikken.
- De voksne er gode rollemodeller for barna i trafikken.
- Vi bestiller maxitaxi, tar busser som har setebelter og er godkjente for å transportere barnehagebarn, og bruker biler med godkjente barneseter.
- Vi har rutiner for hva vi gjør ved eventuelle skader/ ulykker.

«Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.»

(RP, kapittel 9, Kunnskapsdepartementet, 2017)

Er det noe dere
lurer på, så bare
spør oss 😊

